

DE MYSTIEKE BETEKENIS

van

KERSTMIS

MAX HEINDEL

Oorspronkelijke titel: The Mystical interpretation of Christmas
uitgegeven door The Rosicrucian Fellowship, 1921
Oceanside, California, U.S.A. 1920.
Uit het Engels vertaald door Ger Westenberg.

2020 The Rosicrucian Fellowship
in het Nederlandse taalgebied

ISBN 90 73736 25 0

INHOUD

1 De kosmische betekenis van Kerstmis	1
2 Geestelijk licht, het nieuwe element en de nieuwe stof	3
3 Het jaarlijkse offer van Christus	8
4 De mystieke middernachtzon	11
5 De opdracht van Christus en het feest van de feeën	15
6 De pas geboren Christus	18

1. De kosmische betekenis van Kerstmis

In de loop van het jaar zijn wij weer tot de vooravond van Kerstmis genaderd. Iedereen beschouwt dit feest op zijn eigen manier, die verschilt van anderen. Voor iedere gelovige is het een gewijd jaargetijde, heilig en vol mysterie, dat ondanks dat verheven is, hoewel onbegrepen. Voor de atheïst is het een dom bijgeloof. Voor de zuivere intellectueel is het een raadsel, omdat het zijn verstand te boven gaat.

In de kerk wordt het verhaal verteld hoe in deze heiligste nacht van het jaar, onze Heer en redder, onbevlekt ontvangen, uit een maagd werd geboren. Er wordt geen nadere uitleg gegeven; het aannemen of verwerpen hiervan wordt aan de toehoorder overgelaten, al naar zijn temperament. Als het verstand en logisch denken de overhand heeft zonder te geloven, als men alleen geloven kan wat te bewijzen valt, wordt men gedwongen het verhaal als ongerijmd en indruisend tegen de natuurwetten, te verwerpen.

Er worden verschillende verklaringen gegeven, hoofdzakelijk van astronomische aard, om het verstand tevreden te stellen. Men heeft uiteengezet hoe in de nacht van 24 op 25 december¹ de zon zijn reis van het zuiden naar het noorden begint. Hij is het licht van de wereld. Als de zon in het zuiden bleef, zouden kou en hongersnood onvermijdelijk het menselijk ras vernietigen. Het is daarom een reden tot grote vreugde als de zon zijn noordwaartse reis begint. Hij wordt dan als 'redder' begroet, omdat hij komt 'om de wereld te redden' om haar 'het levensbrood' te geven en omdat hij het graan en de druiven laat rijpen. Hij 'geeft daarom zijn leven' op het kruis(punt) van de equator (tijdens de lente equinox). Dan begint zijn hemelvaart (aan de noordelijke hemel). In de nacht, wanneer de zon haar noordwaartse reis begint, staat het teken Virgo, de hemelse Maagd, de koningin van de goden (Juno) om middernacht aan de oostelijke horizon en is volgens astrologische zegswijze het 'rijzend teken' [Virgo op de ascendant]. Op die manier wordt de zon uit een maagd geboren, zonder andere bemiddeling, vandaar onbevlekt.

Deze verklaring mag dan het verstand tevreden stellen met betrekking tot de oorsprong van het veronderstelde bijgeloof, maar de hunkerende leegte die in het hart van elke scepticus is - of hij zich dit nu wel of niet bewust is - blijft totdat geestelijke verlichting is bereikt die een verklaring geeft die zowel voor het verstand als voor het gevoel aanvaardbaar is. De volgende bladzijden hebben tot doel licht op dit verheven mysterie te la-

¹ De datum waarop de zon in de Steenbok komt wisselt: 22 ook wel 23 december. Vandaar dat Kerstmis altijd op de 24^e wordt gevierd.

ten schijnen. De onbevleete ontvangenis zal later uiteen worden gezet. Nu wil ik aantonen hoe de geestelijke krachten in de loop van het jaar, af en toenemen, en Kerstmis echt een heilige dag is. Laten we aannemen dat wij het met de astronomische opvatting eens zijn, omdat vanuit dat gezichtspunt bezien, deze evenveel bestaansrecht heeft als wanneer wij de mysterieuze geboorte vanuit een ander standpunt bekijken. Elk jaar wordt de zon in de donkerste nacht geboren, evenals de Christus die de wereld redt geboren wordt als de geestelijke duisternis van de mensheid het diepst is.

Er is nog een derde facet dat van belang is, namelijk dat het niet belachelijk is wanneer Paulus zegt: ‘dat Christus gestalte in u krijgt’ Gal. 4:19. Het is een gegeven dat wij ‘Christussen in wording’ zijn. Hoe eerder wij ons er van bewust zijn dat wij de Christus in ons moeten ontwikkelen voordat wij de Christus buiten ons kunnen waarnemen, hoe meer wij de dag van onze geestelijke verlichting bespoedigen. In dit verband haal ik graag Angelus Silesius² aan:

Al werd Christus ook duizendmaal in Betlehem geboren
en niet in uzelf, dan gaat uw ziel toch verloren;
Vergeefs hebt u het kruis op Golgota aanschouwd,
tenzij u in uzelf het weer hebt opgebouwd.

Tijdens de zomerzonnenuwende, op [±22] juni is de aarde het verst van de zon verwijderd, maar de zonnestrallen treffen de aarde onder een bijna rechte hoek met haar as op het noordelijk halfrond, vandaar de grote stoffelijke activiteit die hieruit voortvloeit. De geestelijke straling van de zon valt dan schuin op het noordelijk halfrond en zijn dan even zwak als wanneer stoffelijke stralen van de zon schuin vallen.

Tijdens de winterzonnenuwende staat de aarde het dichtst bij de zon. De geestelijke stralen vallen dan onder een rechte hoek op het noordelijk halfrond en bevorderen geestelijkheid, terwijl door de scheve stand de stoffelijke activiteiten tijdelijk onderdrukt worden. Volgens dit principe heeft de stoffelijke activiteit zijn laagste punt bereikt en nemen de geestelijke krachten toe die hun hoogtepunt in de nacht van 23 op 24 december bereiken en daarom de heiligste nacht van het jaar is. Midzomer [±22 juni] is daarentegen de drukste tijd voor kabouters en dergelijke wezens die bij de stoffelijke ontwikkeling van onze planeet betrokken zijn zoals Shakespeare ons dit in zijn ‘Midsummer Night’s Dream’ laat zien.

² Angelus Silesius, Johannes Scheffler, gedoopt 25 dec. 1624 in Breslau (Wroclaw) overleden 9 juli 1677 in Breslau. Vader Pool, moeder Duitse. Studeerde medicijnen, werd later, in 1652, rooms-katholiek priester.

Als het tij het sterkst is en wij met de stroom meezwemmen, zullen wij met minder inspanning een grotere afstand afleggen dan op een andere tijd. Voor de esotericus is het van belang deze bijzonder gunstige omstandigheid tijdens de Kerst te kennen en te begrijpen. Laten wij Paulus' aansporingen in het 12^e hoofdstuk van Hebreëen navolgen en elke belemmering afleggen zoals mensen doen die aan een wedloop deelnemen. Laten wij het ijzer smeden als dat het heetst is. Laten wij onze krachten bundelen op de tijd die het geschiktst is voor geestelijk streven. Dan zullen wij een opbrengst oogsten die op geen andere tijd van het jaar mogelijk is.

Bedenk ook dat zelfverbetering niet ons belangrijkste punt van overweging moet zijn. Wij zijn leerlingen van Christus. Als wij ons proberen te onderscheiden, laten wij dan bedenken dat hij zei: 'De belangrijkste onder jullie zal jullie dienaar zijn.' Matt. 23:11. Om ons heen is veel verdriet en lijden, en in onze kring van bekenden zijn veel eenzame en pijnlijdende mensen. Laten we, zonder opdringerig te zijn, hen eens opzoeken. Op geen andere tijd van het jaar zullen zij ontvankelijker voor onze toenadering zijn. Laten wij proberen wat zonneshijn op hun pad te verspreiden. Dan zullen wij zowel hun zegen als die van de Oudere Broeders verdienen. De hieruit voortvloeiende trillingen veroorzaken op haar beurt geestelijke groei die op geen andere manier bereikt kan worden.

2. Geestelijk licht, het nieuwe element en de nieuwe stof

Verleden jaar begonnen wij onze schriftelijke cursus over mystiek christendom met een les over Kerstmis vanuit een kosmisch gezichtspunt bezien. Toen werd gezegd dat de zomer- en winterzonnestilstand samen met de lente- en herfstnachtewening, keerpunten in het leven van de grote aardgeest vormen, zoals de conceptie de neerdaling van de menselijke geest in een aards lichaam weergeeft, die geboorte tot gevolg heeft. Op haar beurt luidt dit een periode van groei in die voortduurt tot de volwassenheid is bereikt. Op dat moment begint een periode van rijping, die vergezeld gaat met vermindering van de fysieke krachten, en met de dood eindigt. Deze gebeurtenis bevrijdt de mens van de banden met de materie en luidt een periode van geestelijke assimilatie in waardoor onze oogst van aardse ervaringen wordt omgezet in zielenkracht, talenten en aanleg, waarvan wij in toekomstige levens rente kunnen trekken, opdat onze rijkdom, wat deze schatten betreft, overvloedig toeneme en wij als trouwe beheerders degelijk geacht worden om onder de dienaren in het huis van de Vader steeds hogere rangen te bekleden.

Deze verduidelijking berust op het betrouwbare grondbeginsel van de belangrijke wet van overeenkomst, die zo kernachtig in de regel van Hermes: 'Zo boven, zo beneden' is uitgedrukt. Deze toepasbare sleutel op alle geestelijke vraagstukken, zal ons eveneens als toverspreuk van dienst zijn in onze les over Kerstmis van dit jaar. Ik hoop dat deze les vroegere inzichten mag bijstellen, al naar hier behoefte aan is.

De lichamen die bij de verschrikkelijke temperaturen van Lemurië gekristalliseerd waren, waren te heet om voldoende vocht te bevatten om de geest vrije en onbeperkte toegang tot alle delen van zijn lichaam te geven, zoals de geest die nu heeft door middel van de bloedcirculatie. Later, in Atlantis, had de mens echt bloed, maar dat stroomde traag en zou al gauw uitgedroogd zijn door de hoge inwendige temperatuur als de waterrijke atmosfeer die er toen was, niet in een overvloed aan vocht had voorzien. Door inademing van dit vocht verminderde langzamerhand de hitte en werd het lichaam zachter, totdat er voldoende vocht in het lichaam werd vastgehouden om ademhaling in de betrekkelijk droge atmosfeer, die later ontstond, mogelijk te maken.

De vroeg Atlantische lichamen bestonden uit een korrel- en vezelachtige stof, die veel weg had van onze tegenwoordige pezen en leek op hout. Maar na verloop van tijd stelde het eten van vlees de mens in staat voldoende eiwit in zijn lichaam op te nemen om veerkrachtige weefsels op te bouwen die nodig waren voor de vorming van longen en slagaderen om een onbelemmerde bloedcirculatie mogelijk te maken, zoals nu het geval is. Tegen de tijd dat deze in- en uitwendige veranderingen hadden plaatsgevonden, verscheen de indrukwekkende en prachtige zevenkleurige regenboog in de met regen beladen hemel om de komst van het koninkrijk van de mens aan te kondigen waar omstandigheden zouden ontstaan die evenveel zouden verschillen als de tinten waarin de atmosfeer het eenkleurige licht van de zon brak. Zo gaf de eerste verschijning van de boog in de wolken het begin van het tijdperk van Noach aan met zijn afwisselende seizoenen en perioden waarvan Kerstmis er één is. De toestand die in dat tijdperk heerste zal echter niet altijd voortduren, evenmin als die uit voorgaande tijdperken. Het proces van verdichting, dat de vuurmist van Lemurië veranderde in de dichte, vochtige atmosfeer van Atlantis, en die later vloeibaar deed worden tot het water dat de bekkens van de aarde deed volstromen en de mensen naar de hooglanden dreef, gaat nog steeds door. Zowel de atmosfeer als onze fysiologische toestand veranderen langzamerhand en kondigen het ziende oog en het begrijpende verstand het aanbreken van een nieuwe dag boven de horizon van de tijd aan, een tijdperk van eenwording, dat in de Bijbel het koninkrijk van God wordt genoemd.

De Bijbel laat ons niet in twijfel wat deze veranderingen betreft. Christus zei, dat zoals het in de dagen van Noach was, zal het ook in de komende dagen zijn. Zowel wetenschap als techniek treffen nu toestanden aan waarmee ze vroeger niet te maken hadden. Het is een bewezen feit dat de zuurstof met een onrustbarende snelheid wordt opgebruikt om de vuren van de industrie te voeden. Ook bosbranden verminderen onze voorraad van dit kostbare element en dragen bij aan het opdrogingsproces dat de atmosfeer van nature ondergaat. Voortreffelijke geleerden hebben bewezen dat er een tijd moet komen dat onze aarde geen leven kan onderhouden dat voor zijn bestaan afhankelijk is van water en lucht. Hun ideeën hebben niet veel angst opgeroepen omdat het moment dat zij hebben vastgesteld in de verre toekomst ligt. Hoewel deze dag nog ver weg mag schijnen, toch is de ondergang van Aryana, het Arische tijdvak, even onvermijdelijk als dat van het overstromende Atlantis.

Als een Atlantiër in onze atmosfeer verplaatst zou kunnen worden, zou hij stikken zoals een vis die men uit zijn natuurlijke element haalt. Tafereelen die men in het geheugen der natuur kan waarnemen, tonen aan dat pioniers van de vliegkunst uit die tijd letterlijk flauwvielen als zij in één van die luchtstromen terechtkwamen die geleidelijk, op het land dat zij bewoonden, naar beneden kwamen. Wat zij meemaakten gaf aanleiding tot veel commentaar en veronderstellingen. De tegenwoordige piloten komen al in aanraking met dit nieuwe element en worden met verstikking bedreigd, evenals onze Atlantische voorouders. Als vergelijking: zij hebben een nieuw element ontmoet dat van bovenaf neerdaalt en de plaats van zuurstof in onze atmosfeer zal innemen. Ook treedt er een nieuwe stof het menselijk organisme binnen, die het eiwit zal vervangen. Zoals de vliegeniers uit het oude Atlantis flauw vielen en door de dalende luchtstroom verhinderd werden Aryana, het beloofde land, voortijdig binnen te gaan, zo zal het nieuwe element de tegenwoordige piloten zowel als de mensheid de weg versperren, totdat iedereen geleerd heeft de stoffelijke kant hiervan in zich op te nemen. Evenals de Atlantiërs, die hun longen niet ontwikkeld hadden in de vloed omkwamen, zal ook in het nieuwe tijdperk iedereen zonder bruiloftskleed ongeschikt zijn om daar binnen te treden, totdat zij op een later tijdstip de vereiste geschiktheid verkregen hebben. Daarom is het voor iedereen van het grootste belang om van dat nieuwe element en die nieuwe stof op de hoogte te zijn. Als de Bijbel en de wetenschap gecombineerd worden, verschaffen die uitvoerige inlichtingen over dit onderwerp.

Al eerder werd gezegd dat in het oude Griekenland godsdienst, wetenschap, schone kunsten en kunstnijverheid in de mysterietempels als een bijeen horende leer onderwezen werden. Maar dat dit tijdelijk is opgehe-

ven om bepaalde ontwikkelingsfasen te bevorderen. De eenheid van godsdienstige en wetenschappelijke taal in het oude Griekenland maakten het gemakkelijk om deze dingen te begrijpen. Tegenwoordig doet zich begripsverwarring voor omdat de godsdienst haar termen *vertaalde* en de wetenschap die van haar *overnam* vanuit het oorspronkelijke Grieks wat veel schijnbare tegenstrijdigheden en het verlies van het verband tussen de ontdekkingen van de wetenschap en de leer van de godsdienst heeft veroorzaakt.

Om tot de gewenste kennis van de fysiologische veranderingen die zich nu in ons organisme voltrekken te komen, dient men te bedenken dat de voorhoofdskwabben van de hersenen, tot de laatste ontwikkelingen van de menselijke structuur behoren en naar verhouding veel groter zijn dan bij de dieren. Wij kunnen ons dan afvragen of er in de hersenen een of andere stof is die kenmerkend is voor dat orgaan. Zo ja, wat de betekenis daar dan van is.

Voor het eerste deel van deze vraag kan men het antwoord vinden in een studieboek over dit onderwerp, maar *De wereldbeschouwing der Rozenkruisers* geeft meer informatie in hoofdstuk 17, halverwege, en wij ontleenen daaraan het volgende: 'De hersenen zijn uit dezelfde stof opgebouwd als alle andere delen van het lichaam, maar bevatten bovendien fosfor, dat uitsluitend voor de hersenen kenmerkend is. De logische conclusie is, dat fosfor het specifieke element is waardoor het ego gedachten kan uitdrukken Gebleken is dat de hoeveelheid en samenstelling van deze stof overeenkomt met de kwaliteit en het niveau van intelligentie van een persoon. Krankzinnigen hebben heel weinig fosfor; scherpzinnige denkers veel. Het is daarom van groot belang dat u, die uw hersenen voor verstandelijk en geestelijk werk gebruiken moet, uw hersenen van de voor dat doel nodige stof voorziet.

De onbetwistbare godsdienstzin van de rooms-katholieken kan gedeeltelijk verklaard worden uit hun gewoonte om op vrijdag en tijdens de vastentijd vis te eten, die rijk is aan fosfor. Hoewel vissen tot een lagere levensvorm behoren, keurt *De wereldbeschouwing* het doden hiervan niet goed, maar verwijst u naar bepaalde groenten als middel om langs stoffelijke weg een overvloed van deze stof te halen. Er zijn andere en betere manieren, die niet in *De wereldbeschouwing* vermeld zijn, omdat ze daar in zijdelings verband met het onderwerp staan.

Het was geen toeval dat de leraren van de Griekse mysterieschool de lichtgevende stof die wij als fosfor kennen, zo noemden. Voor hen was duidelijk dat God, 'licht' is. Het Griekse woord voor licht is 'fos'. Daarom noemden zij deze stof in de hersenen, die de toegangspoort voor de goddelijke impulsen vormen, zeer toepasselijk fosforus, letterlijk: lichtbrenger.

Naarmate wij in staat zijn deze stof op te nemen, worden wij vervuld met licht en beginnen van binnenuit te schijnen. Dan omgeeft ons een stralenkrans als teken van heiligheid. Fosfor is maar een stoffelijk middel, dat het geestelijk licht in staat stelt zich door de stoffelijke hersenen uit te drukken, terwijl het licht zelf een teken is van zielengroei. Maar zielengroei geeft de hersenen het vermogen om een toenemende hoeveelheid fosfor op te nemen. Vandaar dat de methode om grote hoeveelheden van deze stof te verkrijgen niet ligt in de chemische omzetting van voedingsstoffen, maar in een alchemistisch proces van zielengroei, dat grondig door Christus wordt uitgelegd in zijn gesprek met Nikodemus: 'God heeft zijn Zoon niet naar de wereld gestuurd om een oordeel over haar te vellen. Over wie in hem gelooft wordt geen oordeel uitgesproken, maar wie niet in hem gelooft is al veroordeeld. Dit is het oordeel: het licht kwam in de wereld en de mensen hielden meer van de duisternis dan van het licht. Wie kwaad doet, haat het licht: hij schuwt het licht omdat anders zijn daden bekend worden. Maar wie oprecht handelt, zoekt het licht op, zodat zichtbaar wordt dat God werkzaam is in alles wat hij doet.' Joh. 3:17-21.

Kerstmis is het seizoen van het grootste geestelijke licht. Tijdens dit tijdperk, met zijn wisselende kringlopen, is er een eb en vloed van geestelijk licht, net zo als dat bij de zee het geval is. De vroegchristelijke kerk plaatste de ontvangenis of conceptie in de herfst. Tot op deze dag wordt die gebeurtenis in de rooms-katholieke kerk gevierd, wanneer de grote golf van geestelijk leven en licht in de aarde begint neer te dalen. De hoogtij wordt met Kerstmis bereikt, dat daarom met recht de heiligste tijd van het jaar is, de tijd waarop de aspirant het gemakkelijkst met dit geestelijke licht in aanraking kan komen en zich hiervan een deel kan toe-eigenen door weldaden, vriendelijkheid en liefde. Zelfs de armsten ontbreekt het niet aan gelegenheden, want zoals zo vaak in de Rozenkruisersleer wordt benadrukt, telt hulpverlening meer dan financiële steun die voor de ontvanger zelfs schadelijk kan zijn. Van degene die veel gegeven is, zal veel worden geëist. Als iemand met een overvloed van aardse goederen gezegend is, dient uitdeling daarvan met zorg te gebeuren. Laten wij de woorden van Christus in gedachten houden: 'Ik verzeker jullie: alles wat jullie gedaan hebben voor een van de onaanzienlijksten van mijn broeders of zusters, dat hebben jullie voor mij gedaan.' Matt. 25:40. Dus zullen wij hem volgen als brandende en schijnende lampen en de weg naar het nieuwe tijdperk wijzen.

3. Het jaarlijkse offer van Christus

Hebt u ooit aan het bed van een vriend of familielid gestaan die op het punt stond deze wereld te verlaten? Bij de meeste mensen is dat het geval. Want waar staat het huis waar vaders Tijden de drempel niet heeft overschreden? Eveneens is de volgende gebeurtenis, waar ik uw aandacht op wil vestigen, bijzonder. De persoon die op het punt staat te overlijden, raakt vaak in een toestand van verdoving, ontwaakt dan en ziet niet alleen deze wereld maar ook die welke hij op het punt staat te betreden. Het is dan belangrijk dat hij personen ziet die vroeger zijn vrienden of familieleden waren: zoons, dochters, een man of vrouw, kortom iedereen die hem na stond en lief was. Zij staan om zijn bed en wachten op zijn overlijden. Een moeder zal vol tederheid haar armen uitstrekken: 'Daar hebben we Jan. Wat is hij groot geworden. Wat een knappe jongen is hij!' Zo zal zij het ene kind na het andere dat overleden is, herkennen. Zij hebben zich rond haar bed verzameld en wachten totdat zij zich bij hen voegt, door hetzelfde gevoel bezielt dat zich van de mensen hier meester maakt als een kind op het punt staat geboren te worden. Dit gevoel verheugt hen over de komst van de nieuwe wereldburger, omdat zij instinctief voelen dat het een vriend is die tot hen komt.

Zo ook komen de mensen die al eerder overleden zijn bijeen als een vriend of vriendin op het punt staat de grens te overschrijden om zich aan de andere kan van de sluier bij hen te voegen. Zo zien wij dat geboorte in de ene wereld vanuit het standpunt van een ander de dood is. Het kind dat tot ons komt is voor de geestelijke wereld gestorven. En de persoon die uit onze gezichtskring naar het hiernamaals gaat – met andere woorden: hier sterft – wordt in een nieuwe wereld geboren en voegt zich daar bij vrienden.

De wet van overeenkomst: zo boven zo beneden, die dezelfde is voor microkosmos en makrokosmos, zegt ons dat wat mensen onder bepaalde omstandigheden overkomt, ook moet gelden voor de bovenmenselijke, onder overeenkomstige omstandigheden. Wij naderen nu de winterzonnestilstand, de donkerste dag van het jaar, de tijd wanneer het licht van de zon bijna verdwenen is en het noordelijk halfmond koud en somber is. Maar in de langste en donkerste nacht keert de zon zich om naar haar opwaartse pad en wordt het Christuslicht weer op aarde geboren waarover de hele wereld verheugd is. In overeenstemming met genoemde wet echter sterft Christus voor de hemel wanneer hij op aarde wordt geboren. Zoals de vrije geest tijdens zijn geboorte geheel en dicht omhuld is door de sluier van het vlees die hem zijn hele leven lang gebonden houdt, zo wordt ook de Christusgeest, elke keer weer, geketend en belemmerd als

hij in de aarde wordt geboren. Dit grote jaarlijkse offer begint wanneer onze kerstklokken gaan luiden en onze vreugdevolle klanken van lofprijzing en dankzegging naar de hemel stijgen. In de meest letterlijke zin van het woord wordt Christus van Kerstmis tot Pasen gevangen gehouden.

Misschien vinden sommige mensen het een belachelijk idee dat er een instroom van geestelijk leven en licht op deze tijd van het jaar plaatsvindt. Het blijft echter een feit, of wij dit geloven of niet. Iedereen op de wereld voelt zich in deze tijd lichter, anders; voelt zich alsof er een last van zijn schouders wordt genomen. De geest van 'vrede op aarde voor alle mensen die hij liefheeft', Lucas 2:14, heeft de overhand. De geest dat wij eveneens iets willen geven drukt zich uit in kerstgeschenken. Deze geest valt niet te ontkennen, zoals aan iedereen duidelijk blijkt die alleen maar toeschouwer is. Dit is een afspiegeling van de grote goddelijke golf van geven. 'God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon heeft gegeven.' Joh. 3:16. Kerstmis is de tijd van geven, hoewel de gift pas met Pasen haar voltooiing bereikt. Dit is het kruis, het keerpunt, de plaats waarvan wij voelen dat hier iets is gebeurd dat het welslagen en voortbestaan van de wereld veilig stelt.

Hoe verschillend is het gevoel tijdens Kerstmis met dat van Pasen. Met Pasen is er een afnemend verlangen, een energie die zich uitdrukt in seksuele liefde met het verlangen om zich voort te planten. Hoe verschillend is deze liefde met die van de kersttijd die zich uitdrukt in een gevoel van geven en van ontvangen.

Kijk nu naar de kerken. Nooit brandt de kaars zo helder als op de kortste en donkerste dag van het jaar. Nooit klinken de klokken zo feestelijk als wanneer ze aan de wachtende wereld haar boodschap verkondigen: 'Christus is geboren.'

'God is licht', zegt de geïnspireerde apostel. Geen andere omschrijving is in staat zoveel over het wezen van God mee te delen als deze drie woorden. Het onzichtbare licht dat in de vlam op het altaar gehuld is, is een passende voorstelling van God, de Vader. In de klokken hebben we een passend symbool van Christus, het Woord. Want haar metalen stem verkondigt de boodschap uit het evangelie, van vrede op aarde. Terwijl de wierook een aanvullende geestelijke gloed brengt, die de kracht van de heilige Geest voorstelt. De Drie-eenheid maakt zo symbolisch deel uit van de viering die Kerstmis - vanuit het standpunt van de mensheid gezien - tot de meest geestelijke en vreugdevolle tijd van het jaar maakt, die nu belichaamd is en in de stoffelijke wereld werkt.

Wij dienen niet te vergeten, zoals aan het begin werd opgemerkt, dat de geboorte van Christus op aarde, de dood is van Christus ten opzichte van het allermooiste van de hemel. Dat op de tijd waarop wij ons op zijn

jaarlijkse komst verheugen, hij weer omgeven wordt met de zware stoffelijke last die wij om ons hebben gekristalliseerd en die nu onze verblijfplaats is: de aarde. Dit zware lichaam omhult hem als een korst. En verlangend wacht hij op de dag dat hij voor goed bevrijd wordt. U begrijpt natuurlijk dat er voor de grote geesten dagen en nachten zijn, evenals voor de mens. Zoals wij overdag in ons lichaam wonen, daar ons lot uitwerken dat wij zelf in de stoffelijke wereld geschapen hebben, om 's nachts in de geestelijke wereld bevrijd te worden en te herstellen, geldt deze op- en neergang ook voor de Christusgeest die een deel van het jaar in de aarde woont en zich daarna in de geestelijke werelden terugtrekt. Op deze manier is voor Christus Kerstmis het begin van een dag van stoffelijk leven en het begin van een periode van beperking.

Wat dan toch behoort het verlangen van de oprechte en verlichte mysticus te zijn, die de grootheid van zijn opoffering beseft, van deze gave die God de mens in dit deel van het jaar schenkt? Die zich bewust is van dit offer van Christus voor ons, door zichzelf te geven en zich te onderwerpen, wat in zeker zin voor hem *dood* betekent, opdat wij mogen *leven* van deze geweldige liefde die in die tijd op aarde wordt uitgestort? Wat behoort zijn verlangen te zijn? Wat anders dan de geweldige werken van God na te volgen, al is het in nog zo geringe mate. Men behoort er naar te streven zich een dienaar van het kruis te maken, meer dan voorheen. Christus in alles trouwer na te volgen door zich voor zijn broeders en zusters op te offeren, door de mensen in zijn omgeving te ondersteunen om zo de dag van bevrijding, waarop de Christusgeest 'kreunend en zwoegend wacht', Rom. 8:22, 23 te bespoedigen. Laten wij het komende jaar met zelfvertrouwen dit streven verwerkelijken. Als wij tot nu toe aan onze bekwaamheid om voor Christus te werken getwijfeld hebben, houd hier dan mee op. Want zei hij niet: 'Wie op mij vertrouwt zal hetzelfde doen als ik, en zelfs meer dan dat ...' Joh. 14:12. Zou hij, die de waarheid is, Joh. 14:6 zulke dingen gezegd hebben als het niet mogelijk was die waar te maken? Alle dingen zijn mogelijk voor hen die God liefhebben. Als wij echt in onze kleine kring willen werken, niet uitzien naar grotere dingen voordat wij de kleine hebben gedaan, zullen wij bemerken dat er geweldige zielengroei te verkrijgen is, zodat de mensen die om ons heen zijn, iets zullen zien dat zij waarschijnlijk niet nader kunnen verklaren, maar wat hen echter duidelijk wordt, als zij het kerstlicht zien, het licht van de nieuwgeboren Christus dat in onze sfeer van handelen schijnt. Men kan het doen. Het hangt alleen van onszelf af of wij hem aan zijn woord willen houden zodat wij dit gebod: 'Wees dus volmaakt, zoals jullie hemelse Vader volmaakt is.' Matt. 5:48, verwezenlijken. Volmaaktheid mag dan in de verre toekomst liggen, maar als wij hier naar uitzien worden wij er ons misschien levendig

van bewust hoever wij hiervan verwijderd zijn. Om volgens onze idealen te leven, zullen wij ons einddoel bereiken. Iedere dag kan er enige vooruitgang worden gemaakt, kunnen wij iets doen. Op de een of andere manier kunnen wij ons licht laten schijnen, zodat de mensen het als een lichtbaken in de duisternis van de wereld zullen zien. Dat God ons het komende jaar moge helpen om meer op Christus te lijken dan ooit tevoren. Mogen wij zo'n leven leiden, dat als er weer een jaar voorbij is, en wij weer de brandende kerstkaarsen zien en de klokken horen die ons naar de nachtdienst roepen, wij dan zullen voelen niet nutteloos te hebben geleefd.

Elke keer dat wij anderen helpen, verhogen wij de schittering van ons zielenlichaam dat uit ether is samengesteld. Het is de ether van Christus die onze aardbol voortbeweegt. Laten wij bedenken, dat als wij ooit aan zijn bevrijding willen werken, een groot aantal mensen hun zielenlichaam ontwikkeld moeten hebben zodat zij de aarde kunnen voortbewegen. Zo kunnen wij zijn last op ons nemen en hem het lijden van een stoffelijk bestaan besparen.

4. De mystieke middernachtzon

Voor de buitenstaander is sinds onheuglijke tijden de zon als de gever van leven aanbeden omdat de meeste mensen niet in staat waren verder te zien dan het stoffelijke symbool van een grote, geestelijke waarheid. Maar behalve zij die het hemellichaam, dat voor het stoffelijk oog zichtbaar is, aanbaden, was en is er altijd een kleine maar groeiende minderheid, een priesterdom, meer door rechtschapenheid dan ritueel gewijd, die de eeuwige, geestelijke waarheid achter de tijdelijke en vergankelijke vorm zagen. Die deze waarheden in wisselend gewaad van ceremonieel omhullen, in overeenstemming met de tijd en het volk waaraan zij oorspronkelijk werd gegeven. Voor hen schijnt de legendarische ster van Betlehem elk jaar als een mystieke middernachtzon die onze planeet binnentreedt als de winterzonnewende is genaderd, die dan, vanuit ons aardeleven, licht en liefde - de drie goddelijke eigenschappen - begint uit te stralen. Deze stralen van geestelijke pracht en kracht vullen onze aarde met een bovenaards licht dat elke aardbewoner, zonder onderscheid, omhult. Maar niet iedereen kan in gelijke mate aan deze geweldige gift deelhebben. De één krijgt meer, de ander minder en sommigen schijnen helaas helemaal geen deel te hebben aan dit grote liefdeoffer dat de Vader ons in zijn eniggeboren Zoon heeft voorbereid, omdat zij de geestelijke magneet nog niet ontwikkeld hebben,

het Christuskind in zich, dat ons alleen kan leiden naar de weg, de waarheid en het leven.

Wat baat het mij als de zon schijnt
als ik geen ogen had om te zien?
Hoe kan ik weten of Christus van mij is
anders dan door de Christus in mij?
Die geluidloze stem binnenin mijn hart
is een voorproefje van het verbond.
Tussen Christus en mij, deelt zij
aan het geloof de kracht van het feit.

Dit is een mystieke ervaring die ongetwijfeld veel studenten als waarheid in de oren klinkt. Want zij is even waar als de dag op de nacht volgt, en de zomer op de winter. Alleen als wij Christus in ons hebben; dat merkwaardige verbond van bloedbroederschap is gesloten, kunnen wij deel hebben aan de redder. Wat mij betreft doet het er niet toe als de kerkklokken nooit zouden luiden. Maar als Christus in ons gestalte heeft gekregen, als de onbevleete ontvangenis in ons hart werkelijkheid is, als we bij de geboorte van het Christuskind daar deel aan hebben, en onze geschenken hebben aangeboden, onze lagere aard toewijden aan de dienst van het hogere zelf, alleen dan wordt het kerstfeest elk jaar voor ons uitgespreid. Hoe harder wij in de wijngaard van de Heer gezwogd hebben, des te helderder en duidelijker zullen wij die geluidloze stem in ons hart de uitnodiging horen uitspreken: 'Kom naar mij, jullie die vermoeid zijn en onder lasten gebukt gaan, dan zal ik jullie rust geven. Neem mijn juk op je ... want mijn juk is zacht en mijn last is licht.' Matt. 11:29, 30. Dan zullen wij een nieuwe klank in de kerstklokken horen die wij nooit eerder hebben gehoord. Want in al de jaren is er geen dag zo blij als de dag waarop Christus weer in de aarde wordt geboren en geschenken voor de mensenkinderen meebrengt, geschenken die voortzetting van het stoffelijk leven betekenen. Want zonder die levengevende, activerende invloed van de Christusgeest zou de aarde koud en somber blijven. Er zou geen nieuwe lentezang zijn, geen kleine boszangers om ons hart bij de nadering van de zomer blij te maken. De ijzige greep van Boreas, de noordenwind, zou de aarde voor altijd geketend houden en stom doen blijven en het ons onmogelijk maken onze stoffelijke ontwikkeling voort te zetten, die zo noodzakelijk is om ons te leren hoe onze gedachtekracht op de juiste, scheppende manier te gebruiken.

De kerstgeest is dus een levende werkelijkheid voor iedereen die de Christus in zich ontwikkeld heeft. De gemiddelde man of vrouw voelt hem alleen maar omstreeks de feestdagen. Maar de verlichte mysticus ziet en

voelt hem maanden voor en na de heilige nacht. In september verandert er iets in de atmosfeer van de aarde. Aan de hemel begint een licht te gloeien dat ons hele zonnestelsel schijnt te doordringen. Het wordt steeds sterker en schijnt onze aardbol te omhullen. Dan dringt het licht door het aardoppervlak heen en concentreert zich geleidelijk in het middelpunt van de aarde, waar de groepsgeesten van de planten hun verblijf hebben. In de heilige nacht bereikt het licht zijn kleinste omvang en zijn grootste helderheid. Dan begint het zijn geconcentreerde licht uit te stralen en geeft nieuw leven aan de aarde om hiermee de activiteit van de natuur tijdens het komende jaar voort te zetten. Dit is het begin van het grootste, kosmische drama: *Van de kribbe tot het kruis*, dat zich jaarlijks tijdens de wintermaanden afspeelt.

Kosmisch gezien wordt de zon op de langste en donkerste nacht van het jaar geboren als Virgo, de hemelse Maagd, te middernacht aan de oostelijke horizon staat om het onbevleete kind voort te brengen. Tijdens de hierna volgende maanden gaat de zon door het gewelddadige teken Capricornus, de Steenbok, waarin, mythisch gezien, alle machten van de duisternis zijn geconcentreerd in een verwoede poging om de lichtdrager te doden, een fase van het zonnedrama die mystiek wordt voorgesteld in de geschiedenis van koning Herodes en de vlucht naar Egypte om aan de dood te ontkomen.

Als in februari de zon in het teken Aquarius, de Waterman komt, hebben wij de tijd van regen en stormen. Evenals de doop van de redder op mystieke manier de wijding tot zijn werk van dienstbaarheid weergeeft, maken de stromen vocht die op de aarde vallen, haar zacht en week, zodat zij vruchten kan voortbrengen, waardoor het leven van hen die hier wonen, verzekerd wordt.

Dan gaat de zon door het teken Pisces, de Vissen. In deze tijd is de voorraad van het voorgaande jaar bijna verbruikt en is voedsel voor de mens schaars. Om die reden komt de veertiendaagse vasten, van Aswoensdag tot Pasen, die voor de aspirant hetzelfde ideaal vertegenwoordigen als door de zon kosmisch wordt aangetoond. In deze tijd valt het carnaval, Latijn: carne= vlees; levare=opheffen. Want iedereen die naar het geestelijke leven streeft, moet op een bepaald moment van de lagere aard met al haar begeerten, afscheid nemen en zich voorbereiden op het Pascha³, Pasen, dat dan nabij is.

In april, wanneer de zon de hemelequator kruist en in het teken Aries of de Ram komt, staat het kruis als een mystiek symbool van het feit dat

³ Pascha is Aramees; Pesach is Hebreeuws. Joods feest ter herinnering aan de uittocht uit Egypte. Exodus 12.

de kandidaat naar het geestelijk leven moet leren zijn sterfelijk omhulsel af te leggen en moet beginnen met de beklimming van Golgota, *shedel-plaats*; Matt. 27:33, en vandaar uit de drempel te overschrijden naar de onzichtbare wereld. Eindelijk, in navolging van de klimming van de zon naar de noordelijke hemel, moet hij leren dat zijn plaats bij de Vader is, en dat hij uiteindelijk naar die verheven plaats moet opstijgen.

Evenals de zon niet in die hoge graad blijft staan, maar weer naar de herfstnachteveningspunt en de winterzonnestilstandspunt daalt om voor het welzijn van de mensheid steeds opnieuw die cirkelgang te voltooien, zo moet ook degene die er naar streeft een kosmisch persoon te worden, een redder van de mensheid, bereid zijn zich steeds weer voor zijn medemensen op te offeren.

Dit is de grote bestemming die voor ons ligt; iedereen is een Christus in wording, als hij wil. Want zoals Christus tot zijn leerlingen zei: 'Wie op mij vertrouwt zal hetzelfde doen als ik, en zelfs meer dan dat.' Joh. 14:12. Volgens het gezegde: 'De mens zijn noodzakelijkheid is Gods gelegenheid', was er nooit zo'n mooie gelegenheid om Christus na te volgen, om te doen wat hij deed, als tegenwoordig, nu heel Europa in [de eerste wereld]oorlog gewikkeld is, en de mooiste van alle kerstliederen: Vrede op aarde in de mensen van goede wil, verder dan ooit van zijn verwezenlijking schijnt af te zijn. Wij hebben de kracht in ons om deze dag van vrede te bespoedigen door over vrede te spreken, te denken en in vrede te leven. Want de geconcentreerde uitwerking van duizende mensen maakt indruk op de rasgeest, als die daar naartoe gericht is, vooral als de maan in het teken Cancer, de Kreeft; Scorpio, de Schorpioen; of Pisces, de Vissen, staat, de drie grote mediamieke tekens die het meest geschikt zijn voor occult werk van deze soort. Laten wij de twee-en-een-halve dag dat de maan in deze tekens staat, gebruiken om te denken aan vrede op aarde voor alle mensen die hij liefheeft. Luc. 2:14 Maar als wij dit doen, laten wij er dan voor oppassen geen partij te kiezen voor één van de strijdende partijen. Laten wij er vooral aan denken, dat elk lid, van welke nationaliteit ook, onze broeder is. De een heeft evenveel recht op onze liefde als de ander. Laten wij de gedachte vasthouden dat wij wensen te zien dat er op aarde universele broederschap komt, namelijk vrede op aarde voor alle mensen, onverschillig waar de strijders aan de een of andere kant van een denkbeeldige grens op de kaart geboren zijn of wat voor taal zij spreken. Laten wij bidden dat er vrede op aarde mag komen; eeuwigdurende vrede voor alle mensen, zonder onderscheid van ras, geloof of huidskleur. Naar-mate wij er in slagen om met ons hart en niet alleen met onze mond dit onpersoonlijke gebed om vrede te bidden, zullen wij er in die mate in slagen de komst van het koninkrijk van Christus te bespoedigen. Bedenk

dat dit het uiteindelijk is waar wij voor bestemd zijn: het koninkrijk van de hemelen waar Christus koning en heer is.

5. De opdracht van Christus en het feest van de feeën

Als het ons overkomt dat wij voor een raadsel in de natuur komen te staan dat wij niet kunnen verklaren, dan geven wij daar eenvoudig een nieuwe naam aan waarmee wij dan geleerd goochelen om onze onkunde te verbergen. Een voorbeeld hiervan is het woord *ampère* dat gebruikt wordt om de elektrische stroomsterkte aan te geven, en *volt*, de eenheid van elektrische spanning, en *ohm*, de eenheid van elektrische weerstand. Op die manier proberen de knappe koppen van de elektriciteitsleer door woorden en getallen zichzelf en anderen te overtuigen dat zij de geheimen van die raadselachtige kracht, die zo'n belangrijke rol in de economie speelt, ontsluit hebben. Maar wanneer alles is gezegd en zij in een gemoeidelijke stemming zijn, geven zij toe dat de knapste koppen van de wetenschap van de elektriciteitsleer maar weinig meer weten dan de student die pas met experimenten op dit gebied begint.

Hetzelfde geldt voor andere wetenschappen. Anatomen kunnen, in het beginstadium, het embryo van een hond niet onderscheiden van dat van een mens. De fysioloog spreekt geleerd over *metabolisme*, de stofwisseling, maar kan niet ontkennen dat de laboratoriumproeven waarmee men onze spijsverteringsprocessen probeert na te bootsen, aanzienlijk moeten verschillen van de veranderingen die het opgenomen voedsel in ons lichaam ondergaat. Dit zeg ik niet om de prachtige prestaties van de wetenschap te kleineren, maar om te benadrukken dat achter alle natuurverschijnselen wezens staan, met een verschillende graad van bewustzijn, zowel opbouwers als vernietigers, die een belangrijke rol in de huishouding van de natuur spelen. Alleen als deze machten erkend worden en hun werk wordt bestudeerd, kunnen wij een juist begrip krijgen van de manier waarop deze natuurkrachten, die wij warmte, elektriciteit, zwaartekracht, chemische reacties, enzovoort noemen, werken. Voor iemand die helderziend is, is duidelijk dat de zogenoemde doden hun tijd gedeeltelijk besteden aan het leren opbouwen van lichamen onder leiding van bepaalde geestelijke hiërarchieën. Zij zijn de handelende wezens bij de metabolische [stofwisseling] en anabolische [assimilatie] processen. Zij zijn de ongeziene factoren bij de assimilatie. Het is daarom letterlijk waar dat wij niet zonder de belangrijke hulp van degenen die wij doden noemen, zouden kunnen leven.

Om een idee te geven hoe deze wezens te werk gaan en hun relatie tot

ons, volgt hier een voorbeeld dat aan *De wereldbeschouwing* is ontleend: Veronderstel dat een timmerman een tafel aan het maken is en een hond, een zich ontwikkelend wezen dat tot een andere levengolf behoort, kijkt hierbij toe. Hij ziet hoe de planken worden gezaagd. Langzamerhand krijgt de tafel vorm en is tenslotte klaar. Hoewel de hond de man bij zijn werk heeft gadegeslagen, heeft hij er geen idee van hoe dit alles gebeurt en waarvoor de tafel, als zij klaar is, gebruikt zal worden. Veronderstel nu dat de hond slecht kon zien, waardoor hij de timmerman en zijn gereedschap niet zag. Hij zou dan zien hoe de planken langzamerhand in delen werden gezaagd en op een andere manier weer werden samengevoegd totdat het de vorm van een tafel kreeg en klaar was. Hij ziet het vormingsproces en het afgevoerde product, maar heeft geen begrip hoe door middel van het werk van een timmerman het timmerhout in een tafel verandert. Als de hond kon spreken zou hij misschien zeggen, zoals Topsy deed: dat hij *heel gewoon was gegroeid*.

Onze verhouding tot de natuurkrachten komt overeen met die tussen de hond en de onzichtbare timmerman. Ook wij hebben de neiging de geheimen van de natuur op de manier van Topsy te verklaren. Wij vertellen heel geleerd aan een kind hoe de zonnewarmte het water van rivieren en zeeën doet verdampen, waardoor het naar koudere luchtlagen opstijgt, waar de waterdamp zich verdicht tot wolken die tenslotte zo verzadigd met vocht raken dat zij als gevolg van de zwaartekracht op aarde terugvalt om de rivieren en zeeën weer bij te vullen om daarna opnieuw te verdampen. Dit is doodsimpel, een prachtig zich herhalend proces van eeuwigdurende beweging. Maar is dat alles? Zijn er niet een aantal leemten in deze theorie? Wij weten van wel, maar kunnen niet teveel over ons onderwerp uitweiden. Aan de uitleg ontbreekt namelijk één ding, het halfverstandelijke werk van de sylfen of luchtgeesten die de fijn verdeelde, verdampte waterdeeltjes, die door de undines of watergeesten gereed zijn gemaakt om ze van het wateroppervlak te lichten en zo hoog te brengen als maar mogelijk is voordat er condensatie plaatsheeft en er wolken worden gevormd. Deze waterdeeltjes houden de wolken vast totdat zij door de undines gedwongen worden ze los te laten. Als wij zeggen dat het stormt wordt er aan het wateroppervlak en in de lucht strijd gevoerd, soms met behulp van salamanders of vuurgeesten om het bliksemlicht van waterstof en zuurstof te ontsteken om haar straal zigzaggend door de inktzwarte duisternis te sturen, gevolgd door harde donderslagen die weergalmen in de opklarende atmosfeer, terwijl de undines triomfantelijk de bevrijde regendruppels op de aarde plenzen zodat zij weer aan hun oorspronkelijke element kunnen worden teruggegeven.

De kabouters of aardgeesten zijn nodig om de planten en bloemen op te

bouwen. Het is hun werk die in de ontelbare tinten te kleuren die een lust voor ons oog zijn. Zij snijden de kristallen in mineralen en maken de onschatbare juwelen die schitteren in gouden kronen. Zonder hen zou er geen ijzer zijn voor onze machines, noch goud om dit te betalen. Zij zijn overal. Hun bedrijvigheid doet niet onder voor die van de spreekwoordelijke nijvere bij. De bij krijgt eer voor het werk dat zij doet, terwijl de kleine natuurgeesten, die zo'n belangrijke rol spelen bij het werk in de wereld, onbekend zijn behalve dan aan een paar zogenoemde dromers of dwazen.

Tijdens midzomer bereiken de stoffelijke activiteiten in de natuur hun hoogtepunt. Midzomernacht is het grote feest van de feeën, die aan de opbouw van de stoffelijke wereld hebben gewerkt. Die het vee hebben gevoed, het koren opgekweekt, en nu met vreugde en dankbaarheid de vloedgolf van kracht begroeten waarmee zij de bloemen hun grote verscheidenheid van tere vormen geven, die hun oertypen voorschrijven en hen talloze kleuren geven, die de kunstschilder verrukken maar ook tot wanhoop brengen.

In deze belangrijkste van alle nachten van het blij makende zomerseizoen komen zij uit moeras en bos, uit dal en kloof bijeen voor het feest van de feeën. In het echt bakken en brouwen zij hun etherisch voedsel. Daarna dansen zij in vreugdevolle extase, de vreugde van te hebben voortgebracht en dienstbaar te zijn geweest aan hun belangrijke doel in het beheer van de natuur. Het is voor de wetenschap vanzelfsprekend dat de natuur niets duldt wat geen nut heeft. Parasieten en nietsnutten zijn iets afschuwelijks. Een orgaan dat overbodig is geworden kwijnt weg; een orgaan dat niet langer wordt gebruikt eveneens. De natuur heeft werk dat moet worden gedaan en eist werk van iedereen die zijn bestaan wil rechtvaardigen en van haar deel wil blijven uitmaken. Dat geldt voor plant en planeet, voor mens en dier en ook voor feeën. Zij hebben hun werk te doen. Zij zijn bedrijvige wezentjes en hun bedrijvigheid geeft de verklaring voor de meest uiteenlopende mysteries in de natuur, zoals werd aange-toond.

Wij zijn nu bij de tegenovergestelde pool van de jaarlijkse cyclus waar de dagen kort en de nachten lang zijn. Stoffelijk bezien hangt er duisternis over het noordelijk halfrond. Maar de golf van licht en leven, die in het volgende jaar de basis van groei en vooruitgang vormt, heeft nu haar grootste kracht bereikt. In de kerstnacht [van 24 op 25 december], tijdens de winterzonnestilstand, wanneer het dierenriemteken van de onbevekte maagd te middernacht op de oostelijke horizon staat, wordt de zon van het nieuwe jaar geboren om de mensheid te redden van kou en hongersnood die zouden volgen als het weldadige licht achterwege zou blijven. Op die

tijd wordt de Christusgeest in de aarde geboren en begint hij de ontelbare zaden - die de feeën opbouwden en van water voorzagen - tot groei aan te zetten, opdat wij stoffelijk voedsel zullen hebben. Maar: 'De mens leeft niet van brood alleen ...' Matt. 4:4. Hoe belangrijk het werk van de feeën ook mag zijn, het zinkt in het niet in vergelijking met de opdracht van Christus, die ons elk jaar het geestelijke voedsel brengt dat nodig is om op het pad van vooruitgang vooruit te gaan opdat wij in liefde, met alles wat die liefde omvat, volmaakt mogen worden.

Het is de komst van dit geweldige liefdelicht, dat wordt uitgebeeld door de brandende lampen op het altaar en het luiden van de kerstklokken, die elk jaar de blijde boodschap van de geboorte van de redder verkondigen. Want in geestelijke zin zijn licht en geluid onscheidbaar. Volgens hun trillingshoogte verandert licht van kleur, en geluid van toonhoogte. Het kerstlicht, dat de aarde beschijnt, heeft een gouden kleur. Het veroorzaakt gevoelens van altruïstische liefde, blijdschap en vrede, die zelfs de oorlog niet helemaal kon doen verdwijnen.

De oorlog behoort tot het verleden. Omdat wij altijd dat wat wij gemist hebben het meest waarden, is te hopen dat het de mensheid deze Kerstmis zal verenigen met het prachtige lied: 'Vrede voor alle mensen die hij liefheeft.' Luc. 2:14.

6. De pas geboren Christus

Al vaak is in onze literatuur gezegd dat het offer van Christus geen gebeurtenis is die eens en voor altijd op Golgota gebeurde en na een paar uur was afgelopen. Maar dat de regelmatig weerkerende geboorte en dood van de redder steeds terugkerende, kosmische gebeurtenissen zijn. Hieruit kunnen wij opmaken dat dit offer voor onze stoffelijke en geestelijke vooruitgang, in de tegenwoordige fase van onze ontwikkeling, nodig is. Omdat de jaarlijkse geboorte van het Christuskind nu nadert, biedt zij ons weer een nooit oud, maar altijd nieuw onderwerp om te overdenken aan. Wij kunnen hiermee ons voordeel doen door dit te overdenken, met een kans dat dit in ons hart een nieuw licht mag voortbrengen, dat ons op het pad naar wedergeboorte als gids dient.

De apostel [Johannes] gaf ons een prachtige omschrijving van de godheid toen hij zei: 'God is licht'. Daarom is het woord *licht* gebruikt om het wezen van het goddelijke in de Rozenkruisersleer te verduidelijken, vooral het mysterie van de Drie-eenheid. In de Heilige Schrift is altijd geleerd dat God één is en ondeelbaar. Tegelijkertijd zien wij, dat het witte licht gebroken wordt in de drie primaire kleuren: rood, geel en blauw. Tijdens zijn

openbaring verschijnt God in een drievoudige functie als *schepper*, *instandhouder* en *ontbinder*.

Wanneer hij zich als *Schepper* openbaart, verschijnt God als Jehova, de heilige Geest. Hij is dan de God van wet en voortbrenging, en straalt de voortbrengende kracht van de zon indirect uit door de satellieten of manen van alle planeten waar het nodig is om de zich ontwikkelende wezens van lichamen te voorzien.

Als hij de functie van *instandhouder* uitoefent om de lichamen die door Jehova onder de natuurwetten zijn voortgebracht in stand te houden, verschijnt God als de redder, Christus, en straalt hij de principes van liefde en vernieuwer direct in elke planeet uit, waar de schepselen van Jehova deze hulp nodig hebben om zich te bevrijden van de boeien uit het net van sterfelijkheid en egoïsme, om onbaatzuchtigheid en eeuwig leven te bereiken.

Als God zijn vermogen van *ontbinder* gebruikt, verschijnt hij als de Vader die ons naar zijn hemels thuis terugroept om de vruchten van onze ervaring en zielengroei die wij tijdens onze verschijning [op aarde] verzameld hebben, in ons op te nemen. Dit universele oplosmiddel, de straal van de Vader, straalt dan van de onzichtbare, geestelijke zon uit.

Deze goddelijke processen van schepping en geboorte; instandhouding en leven; en ontbinding, dood en terugkeer tot de Schepper van ons wezen, zien wij overal om ons heen. Wij erkennen het feit dat zij activiteiten van de drie-enige God in openbaring zijn. Maar zijn wij ons er ooit van bewust geworden dat er in de geestelijke wereld geen bepaalde gebeurtenissen, geen statische omstandigheden, zijn? Dat het begin en het einde van de lotgevallen van alle tijdperken aanwezig zijn in een eeuwig *hier en nu*? Uit de boezem van de Vader welt een nooit onderbroken stroom van zaad van dingen en gebeurtenissen op, die in het gebied van *tijd en ruimte* treden. Daar kristalliseert het geleidelijk, en wordt bewegingloos, waardoor oplossing noodzakelijk is om voor andere dingen en gebeurtenissen plaats te maken.

Aan deze kosmische wet valt niet te ontkomen. Dit geldt voor alles in het gebied van ruimte en tijd; de Christusstraal niet uitgezonderd. Zoals een meer, dat in zee afvloeit, opnieuw wordt gevuld als het water dat eruit afkomstig is verdampt is, en er als regen in terugkeert en weer onafgebroken naar zee stroomt, zo wordt de Geest van liefde eeuwig uit de Vader geboren; dag in dag uit; uur na uur; eindeloos in het zonnestelsel vloeiend om ons uit de stoffelijke wereld te verlossen die ons met zijn dodelijke greep omknelt. Zo wordt dus van de zon, golf na golf uitgestoten, naar alle planeten, en geeft een ritmische impuls aan alle zich daar ontwikkelende wezens.

En zo is het in de meest ware en letterlijke zin een *pas geboren Christus* die wij bij de nadering van ieder kerstfeest begroeten. Kerstmis is de meest wezenlijke, jaarlijkse gebeurtenis voor de mensheid, of wij ons hiervan bewust zijn of niet. Het is niet alleen maar een herdenking van de geboorte van onze geliefde Oudere Broeder Jezus, maar de komst van het verjongende liefdesleven van onze hemelse Vader die door hem wordt gezonden om de wereld te verlossen uit de dodelijke greep van de winter. Zonder deze nieuwe instroom van goddelijk leven en goddelijke energie zouden wij al gauw stoffelijk ten ondergaan en het plan van onze vooruitgang verijdeld worden voor zover het onze tegenwoordige ontwikkelingsgang betreft. Dit is een punt dat wij goed dienen te begrijpen opdat wij leren om Kerstmis zo goed mogelijk te doorgronden; zoals het behoort. Wij kunnen in dit opzicht een les leren van onze kinderen of die uit onze eigen kindertijd herinneren. Wat waren onze verwachtingen van het naderende kerstfeest hoog gespannen. Hoe vurig verlangden wij naar het moment waarop wij onze cadeautjes zouden ontvangen die door de geheimzinnige weldoener, de Kerstman, de brenger van het speelgoed voor volgend jaar, ons zou schenken. Wat voor een gevoel zouden wij hebben gehad als onze ouders ons de arm- en hoofdloze poppen, en de trommels van het jaar daarvoor hadden gegeven? Wij zouden dat ongetwijfeld als een verpletterende tegenslag hebben ervaren, en het zou een diep gevoel van verloren vertrouwen hebben nagelaten wat de tijd niet makkelijk had kunnen uitwissen. Toch is dit niets in vergelijking met de kosmische ramp die de mensheid zou treffen als onze hemelse Vader zou nalaten ons de pasgeboren Christus als kosmisch kerstgeschenk te zenden.

De Christus van het vorige jaar kan ons niet redden van de hongersnood, evenmin als de regen van het afgelopen jaar de bodem weer kan doordrenken en de ontelbare zaden doen opzwellen die in de aarde sluimeren in afwachting van de ontkiemende activiteit van het leven van de Vader om te gaan groeien. De Christus van het vorige jaar kan niet opnieuw het geestelijk streven in ons hart aanwakkeren dat ons aanzet door te gaan om ons doel te bereiken; evenmin als de warmte van de vorige zomer ons nu nog kan koesteren. De Christus van het afgelopen jaar gaf ons onbeperkt zijn liefde en zijn leven. Toen hij verleden jaar met Kerst in de aarde werd geboren, schonk hij aan de sluimerende zaden leven, die opschoten en onze graanschuren vulden voor het brood om van te leven. Hij stortte de liefde, hem door de Vader gegeven, overvloedig over ons uit. Toen hij zijn leven voor ons had opgebruikt stierf hij in de tijd van het paasfeest om weer naar de Vader op te stijgen, zoals een rivier door verdamping opstijgt.

Maar de goddelijke liefde welt altijd weer op. Zoals een vader voor zijn kinderen zorgt, doet de hemelse Vader dat over ons, want hij kent onze

stoffelijke en geestelijke zwakheden en afhankelijkheid. Wij wachten daarom vol vertrouwen op de mystieke geboorte van de Christus voor het volgende jaar, beladen met nieuw leven en nieuwe liefde, door de Vader gezonden om ons te beschermen tegen lichamelijke en geestelijke hongersnood die zonder dit jaarlijkse liefdeoffer zou volgen.

Jonge zielen vinden het meestal moeilijk om hun denken te ontdoen van wanbegrippen over God, Christus en de heilige Geest als personen. Sommige mensen kunnen alleen de mens Jezus liefhebben. Zij vergeten Christus, de grote geest die een nieuw tijdperk inluidde waarin de volken, die onder het bewind van Jehova gevormd waren, opgeheven zullen worden, zodat op hun ruïnes het grootse gebouw van universele broederschap kan worden gebouwd. Uiteindelijk zal de hele wereld beseffen dat God geest is en in geest en in waarheid moet worden aanbeden. Het is goed om Jezus lief te hebben en na te volgen. Een verhevener ideaal dat meer waard is om nagestreefd te worden, bestaat niet. Als dat wel het geval was zou Jezus niet zijn uitgekozen als het voertuig of lichaam van de Christusgeest, waarin de godheid verbleef. Wij doen er daarom goed aan in zijn voetspoor te volgen. Tegelijkertijd dienen wij God in ons bewustzijn te verhogen door op wat in de Bijbel staat te letten, dat hij geest is en wij geen gelijkenis kunnen maken die hem uitbeeldt. Want zijn gelijkenis is noch in de hemel, noch op aarde te vinden. Wij kunnen de stoffelijke voertuigen van Jehova als manen rond de diverse planeten zien cirkelen. Ook de zon kunnen wij zien, die het zichtbare voertuig van Christus is. Maar de onzichtbare zon die het voertuig van de Vader is en de bron van alles verschijnt aan de grootste menselijke zieners als een hogere octaaf van de fotosfeer van de zon, een ring van violet-blauwe glans achter de zon. Maar wij hoeven niet te zien; wij kunnen zijn liefde voelen. En dat gevoel is nooit zo sterk als met Kerstmis, wanneer hij ons de allergrootste gave schenkt, de Christus van het nieuwe jaar.